

Algemene Beschouwingen 2017

Halverwege. Terugkijken - vooruitkijken

Voorzitter,

Afgelopen jaar is er veel gebeurd in de wereld, waarvan veel ook nog zeer recent. De Verenigde Staten hebben het Klimaatverdrag van Parijs opgezegd. Diverse aanslagen werpen hun schaduw op het dagelijks leven. Maar ook dichterbij huis: er heeft een tweede wisseling in het college van Gedeputeerde Staten plaatsgevonden. Er vonden landelijke verkiezingen plaats en een kabinetsformatie speelt, die nog niet echt op gang komt. Al met al: er is veel onzekerheid.

De Mid-term review van GS is enorm positief. En misschien klopt dat ook wel voor de plannen die Gedeputeerde Staten zichzelf twee jaar geleden ten doel gesteld heeft. Maar zoals wij al jaren aangeven laten die plannen ook nogal wat liggen, met name als het gaat om het sociaal domein. Er is in Drenthe ook een grote groep mensen met wie het niet zo goed gaat en die verdienen het wel om vandaag ook genoemd te worden. Gelukkig wordt daar alsnog op ingezet met de nota sociaal beleid. Denk ook aan de aanpak van laaggeletterdheid en armoede-bestrijding. De collega's dienden daartoe al, mede namens ons, een aantal moties in.

Vorig jaar riep ik vanaf deze plek op om de koers te verleggen: van beleid maken naar uitvoering en resultaat, en dat hebben deze Staten nu ook gedaan. Net als Gedeputeerde Staten zijn wij er trots op dat Drenthe trendsetter is geworden als het gaat om de Regenboogprovincie. Er is een beweging op gang gekomen en samen met gemeenten wordt nu hard gewerkt aan de sociale acceptatie. Er zijn dus redenen om positief te zijn, maar er is zeker nog wel werk aan de winkel.

Vorig jaar hebben wij bij de algemene beschouwingen al gezegd dat wij geen voorstander zijn van het oppotten van geld terwijl we nog zoveel plannen hebben. De roep in de samenleving, op allerlei terreinen, vraagt om een verduurzaming van de economie en investeringen in milieumaatregelen die leiden tot een betere en gezondere samenleving. Waar de algemene koers van deze Voorjaarsnota is: investeren in de Drentse samenleving, zullen wij dat dan ook van harte ondersteunen. Dat wil natuurlijk niet zeggen dat ieder project ook automatisch op onze goedkeuring zal kunnen rekenen.

Voor het komend jaar zien wij alvast een paar actuele thema's die een korte beschouwing vereisen.

De ijsbaan-plannen zullen wij nog voor het zomerreces bespreken, we hebben het voorstel van GS helaas nog niet ontvangen. Nu de gemeente Assen heeft aangegeven het op eigen kracht te willen doen, betekent dat voor ons dat er geen bijdrage gaat naar Assen. Die uitspraak van Assen houdt ook in dat er geen bestaansrecht meer is voor een tweede ijsbaan, zoals in Hoogeveen. Wij hebben dus straks nog 5 miljoen in de investeringsagenda zitten. GroenLinks daagt ook andere gemeenten uit om met nieuwe plannen te komen voor een bovenregionale sportvoorziening.

De uitvoering van het Binnenstadsfonds, een initiatief van deze Staten. We zien de gemeenten druk bezig met plannen voor hun binnensteden. De Provincie maakt daar echt het verschil als aanjager, ook al is de eerste financiële bijdrage slechts beperkt.

Dan de discussie rond Eurochamp. Laten we onze inzet en energie vooral richten op het belang van de Drent en niet blijven navelstaren in het provinciehuis. Dit jaar moet dat wat ons betreft voor eens en voor altijd afgerond zijn.

De provincie maakt werk van haar groene ambities: de wet natuurbescherming heeft ons vanaf 1 januari 2017 eindverantwoordelijk gemaakt voor de natuur in Drenthe en haar bescherming en in tien jaar tijd investeren we 753 miljoen euro in het natuurlijk platteland.

Maar ook als er dieren in de knel komen, springt de provincie bij. Al eerder namen deze Staten het initiatief om de bermen langs provinciale vaarwegen bij-vriendelijk te maken, en tot een grote inzet, met allerhande partijen, om de weide- en akkervogels te behouden als onderdeel van ons landschap.

Het gaat ook slecht met de typische vlinders van het boerenland. Tien van de twaalf boerenlandvlinders zijn achteruitgegaan, zoals blijkt uit de Dagvlinderatlas van de Vlinderwerkgroep Drenthe die eind vorig jaar verscheen. Bermen, graslanden en weiden zijn minder bloemrijk en houtwallen en struiken verdwijnen steeds meer in het Drentse landschap. Dat vertaalt zich in het verdwijnen van de vlinders, bijen en andere insecten. Voor planten en hun bestuivers, zoals de vlinders en bijen, zijn de bermen en slootkanten een belangrijk leefgebied.

Het huidig beleid alleen is niet meer voldoende, vlindersoorten sterven uit. Wij roepen op om tot een provinciale aanpak te komen voor ecologisch bermbeheer en het aanleggen van bloemenweides en bloemenstroken, onder meer in het agrarisch cultuurlandschap. Hiermee wordt de biodiversiteit versterkt en het zorgt voor een groene dooradering van het Drentse landschap. De meeste Drentse gemeenten zijn bezig met dit thema en samen met D66, PvdA, SP en PVV willen wij graag dat er een gezamenlijke afstemming en aanpak komt. Ook roept onze motie op tot het ontwikkelen van educatieve programma's.

Aangezien gedeputeerde Brink bij het overhandigen van het eerste exemplaar van de Drentse Vlinderatlas aan alle aanwezigen duidelijk maakte dat de provincie graag wil werken aan een ecologisch bermbeheer, verwachten we een positieve houding van GS.

Tot slot nog een aantal woorden over het financieel kader en de investeringsagenda.

Een risicostorting voor een lening aan DEO? Volgens onze fractie kan die gewoon net als andere revolverende financiering via de programmabegroting lopen, inclusief de risicostorting. En is een risicostorting wel een investering? De Gedeputeerde had daar tijdens de commissiebehandeling geen goed antwoord op. Wij stellen daarom bij amendement voor om de risicostorting voor DEO wél te doen, maar níét via de investeringsagenda te laten lopen. Financieel gezien kan het en deze oplossing is zuiverder dan die van het college. GroenLinks ziet overigens de toegezegde discussie over het voortzetten van DEO na 2021 vol verwachting tegemoet.

Als wij de opcenten op de motorrijtuigenbelasting niet indexeren, betekent dat, dat we de lasten verlagen. Dus daarmee hebben de collega's die dit punt hebben aangehaald, eigenlijk al wat ze willen. GroenLinks zou de opcenten het liefst blijven indexeren, en de huidige systematiek zien we dan ook als een absoluut minimum. Verdere verlaging lijkt ons niet opportuun, zeker niet als er nog vele infrastructurele investeringen aankomen, bijvoorbeeld het veiliger maken van de N34.

Wij willen nogmaals benadrukken dat we de voorgestelde extra financiering voor de bibliotheken zien als geormerkte bijdragen aan de gemeenten. Inhoudelijk wachten wij graag de discussie af op 28 juni in de Statencommissie FCBE.

Voorzitter,

Zoals ik aangaf staan we er halverwege deze Statenperiode goed voor, maar is er nog steeds werk aan de winkel. De provincie voert de plannen goed uit die zij maakt - maar laten we ook blijven knokken voor wat kwetsbaar is.